

Znaczenie mentoringu w kształceniu studentów położnictwa w czasie pandemii COVID-19

dr n. o zdr. Małgorzata Stefaniak
Zakład Dydaktyki Ginekologiczno-Położniczej
Warszawski Uniwersytet Medyczny

Szanowna Redakcjo,
Zgodnie z wymogami europejskimi położne są kształcone podczas 3-letnich studiów, a wymagana liczba godzin kształcenia zawodowego wynosi 4720 godzin, w tym połowa z nich jest przeznaczona na kształcenie praktyczne. Oznacza to, że uczenie przez doświadczenie jest jednym z najistotniejszych elementów jak najlepszego przygotowania absolwentów położnictwa do przyszłej pracy zawodowej. Standardy europejskie nakładają na uczelnie kształcące studentów kierunków medycznych obowiązek zmian oraz poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w zakresie poprawy jakości kształcenia praktycznego.

W dniu 11 marca 2020 roku Światowa Organizacja Zdrowia (World Health Organization – WHO) ogłosiła pandemię choroby COVID-19 (ang. coronavirus disease 2019) wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2 (ang. severe acute respiratory syndrome coronavirus 2). Pandemia wymusiła na Instytucjach odpowiedzialnych za kształcenie zmianę zasad jego organizacji. Formy tradycyjne zostały zastąpione modelem nauczania na odległość, co w przypadku kształcenia studentów kierunków medycznych jest niezwykle trudne, a w odniesieniu do zajęć praktycznych – niemożliwe do realizacji. Studenci doświadczyli niezamierzonej przerwy w nauce z powodu ograniczeń związanych z funkcjonowaniem uniwersytetów.

W tym przypadku szczególnego znaczenia nabiera możliwość indywidualnej współpracy studenta z pracownikiem ochrony zdrowia, którą daje mentoring. Mentoring wpisuje się w trend edukacji spersonalizowanej, co oznacza szeroko zindywidualizowaną edukację nakierowaną na rozwój człowieka, obejmującą wiedzę, umiejętności i zachowanie. Mentoring odbywa się w relacji jeden na jeden dzięki czemu możliwe jest wzmocnianie więzi opartej na wzajemnym poznaniu, zaufaniu, szacunku,

otwartości i konstruktywnym dialogu związanym z formułowaniem dla studentów celów motywujących do dalszego działania. Są to niezwykle ważne elementy wpisujące się w specyfikę edukacji medycznej. Żadna inna metoda dydaktyczna, tj. tutoring czy coaching, nie znajduje tak szerokiego zastosowania, zwłaszcza w kształceniu praktycznym studentów kierunków medycznych. Tutoring jako forma edukacji spersonalizowanej najczęściej stosowany jest w naukach teoretycznych. W tutoringowi wyróżnia się dwa obszary rozwoju podopiecznego: osobisty i naukowy, co pozwala na odkrywanie mocnych stron i efektywne wykorzystanie potencjału, ale działania te mają wymiar czysto teoretyczny. Mentoring łączy te dwie metody, ponieważ jest to proces dynamiczny, w którym mentor aktywnie pomaga podopiecznemu wykorzystać jego potencjał oraz osiągnąć założone cele w praktyce. W obecnych czasach istnieje pilna potrzeba indywidualizacji procesu nauczania studentów. Zastosowanie metod edukacji spersonalizowanej umożliwia wszechstronny i indywidualny rozwój studentów. Dlatego ważne jest, aby w obecnej, pandemicznej sytuacji uniwersytety wdrażały strategie wspierające metody zarządzania kryzysowego, w celu wzmocnienia studentów i ich umiejętności radzenia sobie z problemami. Pandemia COVID-19 spowodowała konieczność zmian w edukacji medycznej, a mentoring może mieć charakter mediacyjny, umożliwiając wsparcie studentów w tej trudnej dla nich sytuacji. Wykorzystanie mentoringu w praktycznym kształceniu studentów położnictwa wychodzi naprzeciw obecnym wyzwaniom i wskazuje na potrzebę udoskonalenia programu nauczania, w tym zastosowanie skutecznych metod wsparcia studentów podczas edukacji w systemie online.

Niewątpliwie obecny system kształcenia praktycznego przyszłych położnych wymaga

znacznej reorganizacji i dostosowania do aktualnej sytuacji. Wdrożenie idei mentoringu może stanowić istotne rozwiązanie problemów wynikających z trudnych warunków organizacji zajęć praktycznych, z jakimi przyszło się zmierzyć uczelniom medycznym w dobie pandemii. Pomimo tej trudnej sytuacji należy pamiętać, że w dalszym ciągu jednym z priorytetów powinno być dążenie do jak najlepszego przygotowania absolwenta do przyszłej pracy zawodowej, niezależnie od warunków. W przypadku obostrzeń, które zostały nałożone z powodu pandemii COVID-19, jakość kształcenia praktycznego uległa

znacznej pogorszeniu. Aby nie dopuścić do dalszego obniżenia poziomu realizowanych zajęć praktycznych, zasadne wydaje się wykorzystanie idei mentoringu. Wyniki dotychczas prowadzonych badań wskazują, że jest to przyszłościowe narzędzie, pozwalające na jak najlepsze wsparcie studentów w procesie nauczania. Warto wobec tego zastanowić się również nad wprowadzeniem np. e-mentoringu do programu szkoleniowego dla wszystkich studentów położnictwa. Wierzę, że takie działania mogą pozytywnie wpłynąć na ich motywację do nauki w tym trudnym czasie.